

UDK 75.052 (410) «20»

LONDON STREET ART IN THE CONTEXT OF MONUMENTAL PAINTING OF ENGLAND

Shemenova Yulia – postgraduate student of department of fine arts,
Institute of Arts, Borys Grinchenko Kyiv University, Kyiv

In this article the features of the formation and development of street art in London in the context of the monumental wall painting of England are revealed. Indicated First of all, the process of the transition of conceptual art from the gallery space to the streets of the English capital. Types and styles of local street art are indicated. Named features of street art in the areas of Shoreditch, Old Street and Brixton. Separate themes of the works are presented by graffiti artists under the pseudonyms Sweet Toof, Banksy, Fanakapan, Pegas, Jonesy, Bambi, James Corchan and Franky Strand. The process of preserving and protecting London's frescoes stands out.

The purpose of the article is to determine the place of street art in monumental painting in England.

Research results. Features of London street art in the context of wall painting England have been identified. In which local artists create their own world of street art, which is primarily aimed at highlighting the pressing problems of humanity, in particular in the fields of ecology, politics and pop culture. To do this, artists create new murals and graffiti in different styles and techniques. The process of destruction, specifics of existence, preservation and restoration of the murals of London are revealed. In particular, their inclusion in the base of the organization of conservation of murals.

Conclusions. Street art, especially murals and graffiti, is an integral part of the artistic life of the English capital. After all, like any work presented to the public at the end of the twentieth – early twentieth centuries, it is a certain «message» that carries relevant information at one time or another. However, it is at the expense of street art that London artists are able to bring the global problems of humanity to the wider public. After all, such works are open to every average passer-by, and have a special impact on the viewer and the mass culture in general.

Key words: Street Art, monumental painting, murals, graffiti, England, London.

Надійшла до редакції 7.11.2019 р.

УДК 378 (430)

**ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ СУЧАСНОЇ НІМЕЧЧИНИ КРІЗЬ ПРИЗМУ
КУЛЬТУРНОЇ ПОЛІТИКИ**

Олійник Аліна Валентинівна – аспірантка, ДВНЗ
«Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника»
orcid.org/0000-0002-5498-9366
DOI
alinafrankiws@gmail.com

Досліджуються загальні та пріоритетні тенденції розвитку музичної освіти та діяльності вищих музичних освітніх закладів ФРН. Здійснено огляд історіографії та джерел щодо музичної освіти як компоненту культурної політики Німеччини. Визначено роль та значення музичної освіти ФРН, розглянуто особливості її розвитку, проблеми та перспективи. Вивчивши досвід вищої музичної освіти країни, розкрито провідні тенденції її розвитку в умовах поступової трансформації згідно із загальноєвропейськими стандартами.

Ключові слова: освіта, музична освіта, культурна політика федеральних земель, тенденції розвитку, вищі навчальні заклади, культурно-освітня сфера, Німеччина.

Постановка проблеми. Модернізація вищої музичної освіти в сучасній Україні актуалізує необхідність пильної уваги до процесів, які відбуваються в цій сфері за кордоном. У цьому аспекті провідні тенденції розвитку музичної освіти сучасної Німеччини не ставали предметом окремого мистецтвознавчого дослідження українськими науковцями.

Аналіз досліджень та публікацій. Проблеми музичної освіти, зокрема, тенденції розвитку загальної мистецької освіти в країнах Європейського союзу, зокрема у ФРН, досліджували Л. Волинець [1], Г. Камалова та О. Новгородова [2]. І. Сусідко аналізує історико-теоретичну освіту у вищих навчальних закладах Німеччини [6], І. Сташевська – систему вищої музичної освіти ФРН у контексті євроінтеграційних процесів [5]. Тенденції розвитку і реформ освіти у світі розглядали Г. Ткач, В. Філіппов та В. Чистохвалов [7]. Т. Настич здійснила порівняльний аналіз сучасних тенденцій вищої освіти в Німеччині, Польщі та Україні [4]. Однак, попри значну увагу вчених до різних аспектів проблематики вищої музичної освіти, у вітчизняному мистецтвознавстві бракує досліджень, присвячених аналізу тенденцій розвитку музичної освіти високорозвинених європейських країн, зокрема Німеччини, позитивний досвід якої міг би бути запозиченим у сучасній системі музичної освіти України. Наявний досвід ФРН вимагає додаткового аналізу процесів, що відбуваються в галузі музичної освіти й суттєво впливають на професійну підготовку музикантів-фахівців, а також залежно від обставин визначають стратегією та подальший розвиток мистецької освіти загалом.

Мета статті: на основі аналізу досліджень і джерел виявити і охарактеризувати загальні та пріоритетні тенденції розвитку музичної освіти, діяльності вищих музичних освітніх закладів ФРН й можливості використання особливостей цього досвіду для вдосконалення музично-освітньої галузі в Україні.

Виклад основного матеріалу. Сучасний етап розвитку освіти різних держав світу характеризується інтенсивними масштабними перетвореннями, обумовленими актуальними потребами соціально-економічного розвитку конкретних країн та застосуванням їхніх освітніх систем в інтеграційні процеси, які відбуваються в умовах глобалізації. Ключову роль у формуванні музичної освіти в різних країнах відіграють соціокультурні умови (вплив педагогічних традицій, загальні аспекти освітньої політики), соціально-економічний стан та політична ситуація в державі. Всі ці фактори формують музичну освіту в тій або іншій країні. При порівнянні досвіду країн є можливість виявити позитивні тенденції, найбільш вдалі рішення проблем, пов'язані із загальними питаннями, і переднятися успішний досвід.

У Німеччині спостерігаються достатньо сприятливі соціальні та соціокультурні умови для розвитку музичних талантів і для оволодіння професією музиканта. Досвід виховання творчих особистостей у музичних ЗВО Німеччини свідчить про ефективність сучасної системи освіти цієї країни, метою якої є формування особистості, здатної до культурних орієнтацій, вплив на перетворення духовної дійсності суспільства, вміння спілкуватися за допомогою музики і слова з аудиторією різного рівня статусу і освіченості.

Вагоме значення в модернізації музичної освіти ФРН має виявлення тенденцій, спрямованих на подальший розвиток музичної освітньої галузі, яка повинна відповісти сучасним вимогам та особливостям розвитку суспільства, містити чіткі й прозорі орієнтири, а також відповісти потребам сьогодення в підготовці конкурентоспроможних фахівців-музикантів, котрі могли б реалізувати себе в сучасних конкурентних умовах.

Термін «тенденція» у науковій літературі (від латинського слова *tendo* – направляю, прагну) трактується як можливість тих чи інших подій розвиватися в певному напрямі, або як відносно стійкий напрям розвитку певного явища, процесу або ідеї. Виходячи з цієї дефініції, тенденції розвитку музичної освіти потрібно розглядати як перспективні напрями генези досліджуваного феномена, зумовлені низкою специфічних вимог, спрямованих на вдосконалення цієї галузі.

Насамперед, виокремимо загальні тенденції розвитку музичної освіти ФРН. До них належать: усвідомлення освіти як основи розвитку суспільства та його економічного добробуту, а музичної освіти – як духовного підґрунтя формування творчої особистості; оптимізація навчальної діяльності студентів музичних навчальних закладів; упровадження в освітнє середовище сучасних інформаційно-комунікативних технологій навчання, програмного забезпечення навчального процесу, застосування новітніх електронних засобів навчання; впровадження дистанційного навчання, яке актуалізує суб'єкт-суб'єктну взаємодію (в контексті «викладач-студент») засобами Інтернету. Передусім це стосується науково-дослідної роботи студентів, а саме: підготовка курсових і дипломних робіт, магістерських проектів, участь у роботі наукових гуртків і проблемних груп, підготовка матеріалів науково-практичних конференцій, конкурсів. Спілкування засобами Інтернету дає змогу своєчасно розв'язувати проблемно-пошукові завдання, сприяє активізації дослідно-інноваційної роботи студентів, забезпечує зближення європейського простору вищої освіти та європейського дослідницького простору. Використання Інтернету сприяє ознайомленню з сучасними досягненнями науки й культури, допомагає студентам самостійно опрацьовувати науково-методичну літературу, стимулює професійне зростання й творчу самореалізацію, відкриває нові можливості для вдосконалення системи вищої освіти. До загальних тенденцій розвитку відносимо тенденцію особистісно орієнтованої системи навчання і виховання студентів ВНЗ, яка здійснюється з опорою на провідні ідеї, традиції національної педагогіки і психології та забезпечує різnobічний розвиток особистості майбутнього музиканта й формування високоосвіченої, культурної людини, яка спроможна гармонійно існувати в умовах полікультурного світу і здатна компетентно здійснювати професійну діяльність.

Загальною тенденцією є проведення реформ, спрямованих на оновлення системи вищої освіти та організації навчання у ЗВО. «Вони акцентують увагу на розвитку здібностей і задатків майбутніх фахівців, виявленні обдарованих студентів, диференціації їх навчання. Основний акцент робиться на прискорений темп навчання, мобільність обдарованих студентів у межах ЗВО, своєї країни та європейського освітнього простору, зростання відсотку самостійної роботи, індивідуальний підхід, широке використання технічних засобів навчання та комп’ютерної мережі» [4; 164].

Аналізуючи навчальні плани вищих навчальних закладів можна простежити певні загальні тенденції в сучасній німецькій музичній педагогіці. Зокрема, кожен навчальний заклад має специфіку, а відповідно – свободу у формуванні навчального плану, набору дисциплін, у визначені форм

навчання. Однак є й певні спільні засади: це фундаментальна історико-теоретична підготовка на всіх факультетах, гнучке поєднання основних і факультативних дисциплін, спектр яких надзвичайно широкий і включає такі, яких на виконавських факультетах вітчизняних ЗВО переважно немає, – це практикуми з новітньою музики, композиція, імпровізація, гра на історичних інструментах, музична медицина, менеджмент, а також багато допоміжних предметів. Слід відзначити велику вагу педагогічних дисциплін у всіх без винятку ЗВО, зумовлену високим статусом музичної педагогіки як спеціальності, що забезпечує випускників стабільне суспільне й матеріальне становище [6; 41].

Взаємодія навчальних закладів, які готовують майбутніх викладачів музики, зі школами різних ступенів інтенсивності теж належить до загальних тенденцій.

У Німеччині спостерігається ще одна важлива загальна тенденція, зауважена І. Сусідко, – *здобуття не однієї, а двох чи й трьох спеціальностей* (зазвичай споріднених) у межах одного навчального закладу або навіть у різних, наприклад, у вищій школі музики і в університеті. Вибір майбутніх професій може бути різноманітним: музикознавство, дитяча педагогіка, історія Німеччини; фортепіано, музикознавство, дитяча дефектологія; філологія, виконавство на старовинних інструментах, загальна педагогіка. Це розширює можливості професійної діяльності випускників і підвищує їхній шанс одержати гідне місце праці. Зожної спеціальності студент зобов'язаний набрати певну кількість навчальних годин [6; 34].

Важливою тенденцією є *освітня співпраця* ФРН у секторі вищої школи з різними країнами, зокрема й Україною. Основними формами цієї співпраці є: підготовка багатосторонніх науково-педагогічних проектів, обмін науковцями й студентами, перепідготовка українських фахівців. Серед програм, пов'язаних зі студентським та викладацьким обміном, можна виділити програми вивчення мови та культури країни, що приймає на стажування, і професійно-орієнтовані програми.

До *пріоритетних тенденцій розвитку* вищої музичної освіти ФРН належать: *гуманізація* (полягає в утвердженні людини як найвищої цінності, тобто особистісно орієнтоване навчання, яке утверджує створення нового зразка музичної освіти, орієнтованої на особистість студента), *фундаменталізація* (забезпечує багатопрофільність, вихід у суміжні сфери, сприйнятливість до інновацій, здатність до творчого пошуку), *гуманітаризація* (покликана формувати духовність особистості, стрижневою лінією гуманітаризації є самовизначення особистості в музичній культурі), *національна спрямованість* (полягає в органічному поєднанні музичної освіти з історією та традиціями народу, у збереженні і збагаченні національних цінностей), *перехід від інформативних до активних методів музичного навчання* (передбачає використання наукового пошуку, інноваційних моделей, мультимедійних засобів, що активізують інтелектуальну діяльність), *створення умов для творчої реалізації студентів, безперервність музичної освіти, органічне поєднання музичного навчання, виховання і розвитку* (сприяє формуванню цілісної гармонійно розвиненої особистості), *створення сучасної системи професійного відбору майбутніх музикантів як бази для формування конкурентно здатних спеціалістів-професіоналів, відкритість системи музичної освіти, розвиток системи неперервної післядипломної освіти як запорука постійного підвищення рівня професіоналізму музикантів*.

Окрім того, науковці виділяють *пріоритетні тенденції щодо принципів діяльності вищих музичних освітніх закладів ФРН*: відповідність діяльності ЗВО потребам та запитам студентів, громадян, роботодавців, забезпечення розвитку неперервної освіти, яка потребує від закладу нових організаційно-економічних рішень щодо реалізації програм підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів; переорієнтація ВНЗ до потреб професійного навчання різних категорій населення, зокрема студентів, які працюють, студентів зрілого віку, студентів дистанційної форми навчання тощо; поширення навчання за скороченими програмами для здобуття другої вищої освіти; зростання попиту на програми навчання з вивченням окремих дисциплін; необхідність залучення недержавних позабюджетних коштів в сферу вищої освіти; часткове зниження державних бюджетних видатків щодо забезпечення потреб ЗВО; ріст конкуренції закладу за бюджетні та позабюджетні кошти на ринку освітніх послуг; розширення експорту освітніх послуг із застосуванням інформаційно-комп'ютерних технологій; зміни в правовому статусі ЗВО, які прагнуть бути більш самостійними щодо позабюджетних джерел доходів; усвідомлення необхідності цілеспрямованої діяльності щодо створення систем управління якістю освіти ЗВО у відповідності з європейськими підходами в рамках Болонського процесу; тенденція інтеграції діяльності ЗВО, створення міжнародних програм, формування регіональних та міжнародних освітніх мереж тощо. Ці тенденції відображають процес глобалізації [7; 142–145].

Завдання музичних навчальних закладів, незважаючи на глобалізаційні процеси і модернізацію, залишаються незмінними: формування музичної культури як позитивного соціально-художнього досвіду; виховання музичного, художнього та естетичного смаку на кращих зразках світового академічного мистецтва; розвиток музичних здібностей і навичок, співочого голосу, набуття знань і

умінь у сфері музичної виконавської та педагогічної майстерності; підготовка найбільш обдарованих студентів до подальшого навчання чи професійної діяльності

Освіта за фахом «викладач музики» базується на трьох складових: творчість, наука і педагогіка. У консерваторії акцент робиться на творчій складовій майбутнього музиканта, в той час як в університетах переважають науковий і педагогічний підходи. Однак в останні роки тенденція у різних типах ЗВО врівноважує ці складові. Для студентів педагогічних музичних факультетів характерні широта поглядів і різноманіття інтересів, у той час як студентам-інструменталістам притаманне бажання досконально і глибоко вивчити інструмент і мистецтво володіння ним.

Операція на вузькі методичні проблеми, боротьба за визнання або відмова від певних напрямів часто гальмує послідовну роботу щодо покращення музичної освіти, відводячи питанням вихованого процесу другорядну роль. Дуже часто методичні інтереси визначають завдання в системі музичної освіти. З іншого боку, тенденція ігнорування основних питань методики не може забезпечити належні результати навчання.

Однією з *пріоритетних тенденцій культурної політики* ФРН є створення високорозвиненої системи *субсидування музики*. Вона (тенденція) «...включає не тільки державне фінансування суб'єктів на федеральному, регіональному і муніципальному рівнях, а й велику кількість некомерційних і приватних організацій, які здійснюють музичне фінансування за рахунок пожертвувань, ресурсів фонду, членських внесків, корпоративного спонсорства та багатьох інших форм підтримки. Державне фінансування музики здійснюється державним сектором, а саме федеральним урядом, урядом федеративних земель та муніципалітетами. Приватне фінансування музики здійснюється за допомогою пожертвувань, ресурсів фонду, членських внесків, корпоративного спонсорства та інших форм підтримки» [2; 99]. Дослідники підкреслюють, що в Німеччині існує громадська думка «...державне фінансування музики – це важлива константа для значної частини музичного життя. Показниками якості і різноманіття в культурному житті є оперні театри, оркестри, державні музичні школи, існування яких було б немислимим без значного обсягу державних коштів. Це створює умови гарантованості фінансування, чого немає в некомерційних або приватних установах і організаціях, немає і у комерційного ринку. Державне фінансування музики – необхідна умова для розвитку і різноманітності концертних та оперних репертуарів, а також стабільності в музичних закладах. Завдяки цьому є можливість довгострокового планування, яке забезпечує життєздатність і працевлаштування для музикантів і дає нові свободи для створення музичного мистецтва, без чого весь музичний сектор буде сильно виснажений» [2; 99]. Велике значення має робота Музичної Ради Німеччини, головне завдання якої – організація та фінансова підтримка національних конкурсів, фестивалів, майстер-класів, з метою виявлення молодих талантів та їх подальшого просування. Здійснюється діяльність народних університетів, навчання дорослих після роботи, які дають можливість виступати в аматорських ансамблях, оркестрах, хорах, брати участь в національних аматорських фестивалях [2; 97].

Т. Настич справедливо зауважує, що така економічно розвинена країна як ФРН не заощаджує на освіті, щорічно кардинально збільшуєчи витрати на неї з державного бюджету, забезпечуючи таким чином свій майбутній розвиток. «Загальною тенденцією показника сучасного рівня розвитку систем освіти у країнах світу виступає ускладнення механізму фінансування, зближення, набуття спільніх рис між державним і приватним секторами, все більшим стає розширення різних джерел фінансування на кожному рівні освіти» [4; 163]. Об'єми державного фінансування освіти в Німеччині зростають.

Врахування здобутків в організації професійної музичної освіти у ФРН I. Сташевська рекомендуює для вдосконалення цієї галузі у вітчизняних ЗВО, а саме: «розширення спектру музичних спеціальностей (наприклад, такими спеціальностями, як концертна педагогіка, музичний менеджмент, музична терапія, елементарна музична педагогіка тощо); удосконалення технологій інтеграції теорії й практики в процесі професійної підготовки; створення умов для більш глибокої інтеграції фундаментальних наукових, музично-теоретичних, музично-педагогічних та мистецько-практических дисциплін; створення умов для спрямованості професійної освіти на забезпечення потреб реальної практики; розширення змісту професійної освіти за рахунок більшої практичної спрямованості навчання, уведення в навчальні програми всіх музичних спеціальностей таких курсів, як ритміка, імпровізація, сценічна майстерність, використання сучасних мультимедійних технологій у музично-педагогічній практиці, зростання ролі сучасної академічної, популярної, джазової, позаевропейської музики й ін.» [5].

Висновки. Отже, аналіз літератури та джерел розвитку музичної освіти та діяльності вищих музичних освітніх закладів ФРН дозволив виокремити загальні та пріоритетні тенденції цього процесу. До загальних тенденцій належать: усвідомлення освіти як основи розвитку суспільства та його економічного добробуту, а музичної освіти – як духовного підґрунтя формування творчої особистості; оптимізація навчальної діяльності студентів музичних навчальних закладів; впровадження в освітнє

середовище сучасних інформаційно-комунікативних технологій навчання, програмного забезпечення навчального процесу, застосування новітніх електронних засобів навчання; впровадження дистанційного навчання; розвиток особистісно орієнтованої системи навчання проведення реформ; взаємодія навчальних закладів; здобуття не однієї, а двох чи й трьох спеціальностей у межах одного навчального закладу; освітня співпраця ФРН із різними країнами. *Приоритетними тенденціями розвитку вищої музичної освіти ФРН XXI ст.* є: підвищення ролі і статусу музичного мистецтва в вищих освітніх закладах; інтеграція різних видів мистецтв; міждисциплінарні зв'язки; використання музичного мистецтва як способу стимулювання творчого потенціалу особистості; посилення варіативності музичної освіти; впровадження новітніх інформаційних технологій тощо. Їх розгляд засвідчує різноманіття шляхів вирішення звичних проблем, до яких українські педагоги підходять із традиційних, усталених позицій.

Таким чином, розглянувши тенденції музичної освіти Німеччини можна зробити висновок про усвідомлення політиками, педагогами, громадськістю цієї країни важливості використання потенціалу мистецько-культурної освіти для збереження і розвитку культурної спадщини людства в усьому її розмаїтті, а також для культурного розвитку творчої особистості.

Перспективи подальших досліджень. Знайомство з актуальними напрямами розвитку музичної освіти Німеччини дозволяє по-новому поглянути на сучасний стан і перспективи музичної освіти в Україні. Одночасно зі збереженням її найцінніших традицій, необхідно запозичувати позитивні напрацювання, що визріли в надрах зарубіжної школи та свідчати про можливості варіативного і гнучкого вирішення актуальних проблем музичної освіти з урахуванням зміни соціокультурної ситуації в сучасному суспільстві та українській вищій школі. Тому перспективним бачиться використання досвіду ФРН у практичній діяльності ВНЗ в Україні і дослідження ефективності такого процесу.

Список використаної літератури

1. **Волинець Л.** Тенденції розвитку загальної мистецької освіти в країнах Європейського союзу. *Porivnialno-pedagogichni studii: nauk.-ped. zhurnal.* Київ, 2009. № 2. С. 36–47.
2. **Камалова Г. Р., Новгородова Е. Е.** Музыкальное образование в Германии, Великобритании и России. *Vestnik Kazanskogo gos. un-ta kultury i iskusstv.* Казань, 2017. № 2. С. 96–101.
3. **Мельничук О. В.** Німецько-українське співробітництво у гуманітарній сфері (1990-і рр. – поч. XXI ст.): дис. ...канд. іст. наук: 07.00.02 / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк, 2016. 295 с.
4. **Настич Т. П.** Сучасні тенденції вищої освіти в Німеччині, Польщі та Україні (порівняльний аналіз). *Teoretichni i praktichni aspekty ekonomiki ta intellektualnoyi vlasnosti:* зб. наук. пр. Маріуполь, 2015. Вип. 2 (12), т. 3. С. 156–165.
5. **Сташевська І. О.** Система вищої музичної освіти ФРН у контексті євроінтеграційних процесів. *Наук. вісник Донбасу: електрон. наук. фах. вид.* 2014. № 4. URL: <http://nvd.luguniv.edu.ua/archiv/NN28/14.pdf> (дана звернення 26. 10. 2019). http://www.iris-nbuv.gov.ua/cgi-bin/iris_nbuv/cgiirbis.
6. **Сусідко І. П.** Історико-теоретична освіта у вищих навчальних закладах Німеччини. *Часопис Нац. муз. акад. ім. П. І. Чайковського.* 2009. № 2(3). С. 33–41.
7. **Ткач Г. Ф., Філіппов В. М., Чистохвалов В. Н.** Тенденции развития и реформы образования в мире: учеб. пос. Москва: РУДН, 2008. 303 с.

References

1. **Volynecz L.** Tendenciyi rozvytku zagalnoyi mysteczkoyi osvity v krayinax Yevropejskogo soyuzu. *Porivnyalno-pedagogichni studii: nauk.-ped. zhurnal.* Kyiv, 2009. № 2. S. 36–47.
2. **Kamalova G. R., Novgorodova E. E.** Muzykalnoe obrazovanie v Germanii, Velikobritanii i Rossii. *Vestnik Kazanskogo gosudarstvennogo universiteta kultury i iskusstv.* Kazan, 2017. № 2. S. 96–101.
3. **Melnichuk O. V.** Nimetsko-ukrainske spivrobityntstvo u humanitarniy sferi (1990-iy rr. – poch. XXI st.): dys....kand. istorychnykh nauk: 07.00.02 / Skhidnoevropeyskyy natsionalnyy universytet im. Lesi Ukrayinky. Lutsk, 2016. 295 s.
4. **Nastych T. P.** Suchasni tendentsiyi vyshchoyi osvity v Nimechchyni, Polshchi ta Ukrayini (porivnyalnyy analiz). *Teoretychni i praktichni aspekty ekonomiky ta intelektualnoyi vlasnosti:* zb. nauk. pr. Mariupol, 2015. Vyp. 2 (12), tom 3. S. 156–165.
5. **Stashevskaya I. O.** Sistema vyshchoyi muzychnoyi osvity FRN u konteksti yevrointehratsiyakh protsesiv. *Naukovyj visnyk Donbasu: elektron. nauk. fax. vyd.* URL: <http://nvd.luguniv.edu.ua/archiv/NN28/14.pdf> (data zvernennya 26. 10. 2019).
6. **Susidko I. P.** Istoriiko-teoretychna osvita u vyshchykh navchalnykh zakladakh Nimechchyny. *Chasopys Nacionalnoyi muzychnoyi akademiyi imeni P. I. Chajkovskogo.* S. 33–41.
7. **Tkach G. F., Filippov V. M., Chistokhvalov V. N.** Tendencii razvitiya i reformy obrazovaniya v mire: ucheb. posobie. Moskva: RUDN, 2008. 303 s.

ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ МУЗЫКАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ СОВРЕМЕННОЙ ГЕРМАНИИ

Олийник Алина Валентиновна – аспирантка,
ГВУЗ «Прикарпатский национальный университет
им В. Стефаника», г. Ивано-Франковск

Исследуются общие и приоритетные тенденции развития музыкального образования и деятельности высших музыкальных учебных заведений ФРГ. Осуществлен обзор историографии и источников музыкального образования как компонента культурной политики Германии. Определена роль и значение музыкального образования ФРГ, рассмотрены особенности его развития, проблемы и перспективы. Изучив опыт высшего музыкального образования страны, раскрыто ведущие тенденции его развития в условиях постепенной трансформации в соответствии с общеевропейскими стандартами.

Ключевые слова: образование, музыкальное образование, культурная политика федеральных земель, тенденции развития, высшие учебные заведения, культурно-образовательная сфера, Германия.

TRENDS IN DEVELOPMENT OF MUSIC EDUCATION IN CONTEMPORARY GERMANY THROUGH THE PRISM OF CULTURAL POLICY

Oliynyk Alina – postgraduate student
of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ivano-Frankivsk

The article deals with general and priority trends in the development of musical education, the activity of higher musical educational institutions and music education as a component of German cultural policy. The historiography review and sources relating to the general and priority trends in the development of musical education, the activity of higher musical educational institutions and music education as a component of German cultural policy underwent a consideration. There was a determination of role and significance of music education in the Federal Republic of Germany, as well as the characteristic features peculiar to the development, problems and prospects of the musical culture are studied. The leading trends of the music education development in the Federal Republic of Germany under the conditions of the gradual transformation were described according to the European standards separately.

Key words: education, music education, cultural police of the federal states of Germany, higher education institutions, cultural and educational sphere

UDC 378 (430)

TRENDS IN DEVELOPMENT OF MUSIC EDUCATION IN CONTEMPORARY GERMANY THROUGH THE PRISM OF CULTURAL POLICY

Oliynyk Alina – postgraduate student
of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ivano-Frankivsk

The aim. The article deals with general and priority trends in the development of musical education, the activity of higher musical educational institutions and music education as a component of German cultural policy.

Research methodology. The author has applied the cultural approach and methods of analysis, synthesis, comparison, and generalization. The specified methodological approach allows us to reveal and analyse general and priority trends in the development of German music education in the context of cultural policy.

Results. The historiography review and sources relating to the general and priority trends in the development of musical education, the activity of higher musical educational institutions and music education as a component of German cultural policy underwent a consideration. There was a determination of role and significance of music education in the Federal Republic of Germany, as well as the characteristic features peculiar to the development, problems and prospects of the musical culture are studied. Having generalized the experience of the higher music education of the country and source base of the study, the author has established a classification of development trends: general and priority ones; by the spheres of influence: in music education in general; in music education as a component of the cultural policy of the Federal Republic of Germany; according to activity of the higher musical institutions. The leading trends of the music education development in the Federal Republic of Germany under the conditions of the gradual transformation were described according to the European standards separately.

Novelty. For the first time in Ukrainian art criticism the general and priority trends of development of musical education and activity of higher musical educational establishments of Germany have been identified and characterized.

The practical significance. Familiarity with the actual trends of music education development in the Federal Republic of Germany allows us to take a fresh look at contemporary state and prospects of music education in Ukraine. While preserving its valued traditions, we should borrow positive achievements in the educational sphere of the Federal Republic of Germany for the varied and flexible solution of the actual problems of the national music education because of the change in the social and cultural situation in the modern world.

Key words: education, music education, cultural police of the federal states of Germany, higher education institutions, cultural and educational sphere.